

RAPPORT

VEDLIGEHODELSE AF KØREBANER OG RABATTER GF OREHØJGAARD

Indholdsfortegnelse

Oversigt over revisioner	3
Indledning og anbefaling.....	4
<i>Baggrund for anbefaling.....</i>	<i>5</i>
Oversigtskort over Grundejerforeningens område / veje.....	6
Arbejder som er gældende for alle de beskrevet prioriteringer (A-E)	7
<i>Oversigt over prioritering/rækkefølge for renovering.....</i>	<i>7</i>
Prioritering A: Samlet renovering af alle tre veje, varmblandet asfalt.....	8
<i>Overslag over udgifter i prioritering A – Birkelunden, Elmelunden og Kastanielunden.....</i>	<i>9</i>
Prioritering B: Renovering af Birkelunden	10
<i>Overslag over udgifter i prioritering B – Birkelunden</i>	<i>11</i>
Prioritering C: Renovering af Elmelunden	12
<i>Overslag over udgifter i prioritering C - Elmelunden.....</i>	<i>13</i>
Prioritering D: Renovering af Kastanielunden	14
<i>Overslag over udgifter i prioritering D - Kastanielunden.....</i>	<i>15</i>
Prioritering E: Totalrenovering af vejkasse, Kastanielunden, Birkelunden og Elmelunden	16
<i>Overslag over udgifter i prioritering E – Totalrenovering, Birkelunden, Elmelunden og Kastanielunden.....</i>	<i>17</i>
Sammenfatning	18
<i>Generelt</i>	<i>18</i>
<i>Samlet oversigt over prioritering/rækkefølge for renovering samt overslag</i>	<i>18</i>
Fremtidig vedligeholdelse.....	19
<i>Primær metode: Udførelse af asfaltlapper</i>	<i>19</i>
<i>Sekundær metode: Udførelse af revneforsegling.....</i>	<i>19</i>
<i>Overslag over udgifter, årligt/pr. gang:</i>	<i>19</i>
Bilag, billeder.....	20
Bilag, vedligeholdelse – træer langs kørebanekant	23
<i>Birk.....</i>	<i>24</i>
<i>Rødgran</i>	<i>25</i>
<i>Skovfyr</i>	<i>26</i>

Oversigt over revisioner

Der er foretaget følgende rettelser i rapporten:

Rev. nr.	Dato	Placering, afsnit / side	Rettelse
2.0	21. maj 2026	Generelt	Rette sprogforståelse og stavfejl, LVB.

Indledning og anbefaling

I forbindelse med Grundejerforeningen Orehøjgaards ønske om at få et overblik over vedligeholdelse samt istandsættelse af de tre private fællesveje, under grundejerforeningens vedligeholdelse, har Luccon A/S fået tildelt opgaven for udarbejdelse af overblik med overslag for istandsættelse.

Der er tale om følgende private fællesveje:

- Kastanielunden
- Birkelunden
- Elmelunden

Vejarealer består af asfalteret kørebaner, ingen brønde, eller riste, der er enkelte stophaner. Herudover er der rabatarealer i begge vejsider udført med græs som vedligeholdes ved almindelig græsklipning, udført af tilstødende grundejer. Der er ingen kantafrænsning mellem asfalt og rabat.

Opgaven omhandler tilstandsregistrering og opmåling af vejarealer på tre stikveje med henblik på at udarbejde et forslag til renoveringsmetode og vedligeholdelse. Tidspunkt og udførelsesperiode for renoveringsarbejderne vil afhænge af grundejerforeningens økonomiske ramme i forhold til rådighedsbeløb.

I nærværende anbefaling er der lagt særlig vægt på etablering af et nyt asfaltslidlag udført i varmblandet asfalt frem for en overfladebehandling (bituminøs bindemiddelbehandling med tilslag), hvor tilslaget i en periode vil ligge løst, indtil det er indlejret i bindemidlet ved trafikpåvirkning.

Det anbefales, at Grundejerforeningen Orehøjgaard påbegynder renovering af vejarealerne i den prioriterede rækkefølge, jf. nedenstående afsnit om prioritering (A-E) i nærværende rapport.

Prioritering E er dog blot et overslag på en totalistandsættelse, så Grundejerforeningen har en fornemmelse af et eksempel på en metode for totalistandsættelse og økonomi i samme forbindelse.

Det frarådes, at grundejerforeningen udskyder renoveringen over en længere periode, idet den fortsatte nedbrydning af belægningerne vil medføre et accelereret forfald og deraf væsentligt forøgede omkostninger til fremtidig renovering. Det vurderes at kørebanearealerne i asfalt har en restlevetid på 0 år, hvorfor tiden blot forværrer de skader der ses i dag.

Nedenstående anbefaling er baseret på en vurdering af belægningernes registrerede skadesbillede samt en samlet økonomisk vurdering af løsninger udført med varmblandet asfalt.

Forud for gennemførelse af renoveringsarbejder og tilhørende følgearbejder anbefales det, at grundejerforeningen gennemgår beplantning langs vejen, som har eller på sigt kan, have skadelig indvirkning på vejens fremadrettet tilstand.

Vejarealer og kørebaneareal er visuelt registreret og opmålt tirsdag den 5. maj 2026 med henblik på udarbejdelse af denne rapport indeholdende mængdeopgørelser, overslagspriser og valg af renoveringsmetode. Registreringen blev udført under tørre vejrforhold, sol og med en temperatur på ca. 14 °C.

Der er ikke foretaget nogen former for forundersøgelser af kørebanearealer.

Baggrund for anbefaling

På baggrund af den visuelle tilstandsregistrering vurderes det generelle skadesbillede, karakteriseret ved omfattende revnedannelser samt lokale krakeleringer og tegn på bæreevnesvigt, at nødvendiggøre en snarlig renovering.

Revnedannelserne kan flere steder henføres til manglende bæreevne og dermed tegn på en vej som i tidernes morgen ikke er dimensioneret til den trafik og art, der færdes på den i dag. Enkelte steder, hvor der ses lavninger, er der tydelige tegn på manglende vejafvanding, og dermed vandpåvirkning i de ubundne lag (grusbærelag). Ved en renovering er det ikke muligt at lede vandet væk, da vejene ingen vejafvanding har. Der vil derfor stadig samles vand i lavninger efter ny udlagt slidlag. Grundejerforeningen kan overveje hvorvidt der skal etableres en faskine i den 2 meter brede græsrabat, hvor vandet kan ledes til og langsomt kan nedsive. Det betinger dog at jorden er nedsivningsegnet. Store skybrud/regnskyl vil stadig foresage vandsamling i lavning.

Der ses generelt mange revner. Hvor revnedannelserne er mest udpræget bør bærelaget udskiftes ved udførelse af bassinudskiftning. Af hensyn til økonomien, anbefales det ikke grundejerforeningen at udskifte alle arealer med revner, men det anbefales at anvende en ekstra blødgøre i asfalten, som bedre modvirker revnedannelser. Dog vil revnerne altid komme igen i det nye slidlag, da revnerne stammer fra underliggende lag.

Det skal bemærkes, at den entreprenør, der udfører udlægning af nyt slidlag i varmblandet asfalt samt partiel udskiftning (bassinudskiftning), ikke kan gøres ansvarlig for efterfølgende revnedannelser, såfremt disse skyldes forhold i underliggende lag (bund- og bærelag samt rødder).

Det anbefales Grundejerforeningen at gennemføre renovering af kørebaner samt tilbageskæring af græskanter langs asfaltkanten, ved udførelse af nyt slidlag i varmblandet asfalt samt eventuel partiel udskiftning (bassinudskiftninger) af arealer med manglende bæreevne. I samme ombæring er der i nedenstående overslag indlagt en estimeret mængde maskinopretning, for de arealer hvor der er tydelig sporkøring.

Udførelse af renovering er mulig at udføre allerede i 2026, hvis Grundejerforeningen ønsker dette.

En totalrenovering er enormt bekostelige for Grundejerforeningen, prioritering E er et forsigtigt bud på et økonomisk overslag på en totalrenovering.

Uanset valg af metode for renovering, anbefales det grundejerforeningen at få tilbageskåret det græs som er vokset ud over asfaltkant. Denne renholdelse påhviler den tilstødende grundejer jf. Lov om private fælles veje.

Oversigtskort over Grundejerforeningens område / veje

Oversigtskort over Grundejerforeningen Orehøjgaard

Arbejder som er gældende for alle de beskrevne prioriteringer (A-E)

Udlægning af ét lag varmblandet asfalt i 70 kg/m² tykkelse, som svarer til ca. 30 mm.

Forud for gennemførelse af nyt slidlag anbefales det, at Grundejerforeningen får tilbageskåret/fjernet det græs som vokser ud over asfalten. Dette bør gøres uanset istandsættelse eller ikke, og som almindelig vedligeholdelse af asfaltarealer. Græs, ukrudt og rødder reducerer levetiden på asfalt væsentligt.

Nedenstående overslagspriser indeholder tilbageskæring af græskanter, bassinudskiftninger med ilægning af varmblandet asfalt (estimeret mængde), maskinopretning af arealer med sporkøring (estimeret mængde), udlægning af et lag varmblandet asfalt, udførelse af kørebaneafmærkning (hajtænder) ved vejudmundinger til Udlodsvej og afsluttende med udlægning af kantsikring (leret vejgrus) langs kørebaneanter.

Ved forslag til renovering vil følgende arbejder blive udført:

- Tilbageskæring af græskanter
- Eventuel udskiftning af lokale områder (bassinudskiftninger), hvor bærelaget er beskadiget og der vurderes at være manglende bæreevne i underliggende vejkasse
- Udførelse af maskinopretning af arealer med stor sporkøring
- Udlægning af fulddækkende asfaltslidlag, ca. 70 kg/m² SMA 6 (Skærvemastiks), evt. med en PMB (polymodificeret bitumen (blødgører for at modstå revner så meget som muligt))
- Udførelse af kørebaneafmærkning (hajtænder)
- Udlægning af leret vejgrus langs kørebaneanter

Oversigt over prioritering/rækkefølge for renovering

Prioritering	Områdefrænsning
A	Renoveres alle 3 veje i samme år og i én fase
B	Renoveres Birkelunden
C	Renoveres Elmelunden
D	Renoveres Kastanielunden
E	Totalrenovering af vejkasse, Kastanielunden, Birkelunden og Elmelunden

Ovenstående prioritering af rækkefølge for renovering, er en anbefaling i forhold til nuværende skadesbillede af asfaltarealer. Af hensyn til brug, vejr, vedligeholdelse mm. kan det aktuelle skadesbillede ændres som årene går.

Rækkefølge for renovering bør aftales og afstemmes i Grundejerforeningen, sammenholdt med jeres økonomisk ramme.

Hver rækkefølge har en vis mængde af arbejder, så arbejdet har et tilstrækkeligt omfang og dermed volumen. Hvis arbejdet opdeles i mindre portioner, vil enhedsprisen stige væsentligt.

Overslagspriserne er baseret på kendte priser i 2026.

Prioritering A: Samlet renovering af alle tre veje, varmblandet asfalt

Oversigt over prioritering A

Renovering af alle grundejerforeningens tre veje - Kastanielunden, Birkelunden og Elmelunden. Arbejdet udføres under denne løsning samlet i én fase og som et samlet arbejde.

Overslag over udgifter i prioritering A – Birkelunden, Elmelunden og Kastanielunden

Nedenstående oversigt viser de samlede udgifter for arbejdets udførelse:

Ydelse	Overslagspris, kr. ekskl. moms	Overslagspris, kr. inkl. moms
Tilbageskæring af græs og bortskaffelse	80.000,00 kr.	100.000,00 kr.
Tilslutningsfræsning	7.000,00 kr.	8.750,00 kr.
Maskinopretning af kørebane	125.000,00 kr.	156.250,00 kr.
Bassinudskiftning og ilægning af varmblandet asfalt	625.000,00 kr.	781.250,00 kr.
Regulering af stophaner	3.400,00 kr.	4.250,00 kr.
Udlægning af varmblandet asfalt, ca. 70 kg/m ² SMA 6	731.600,00 kr.	914.500,00 kr.
Kørebaneafmærkning, udførelse af hjænder	10.000,00 kr.	12.500,00 kr.
Kantgrus langs kørebane	22.500,00 kr.	28.125,00 kr.
Ansøgning om rådighed over vejareal Tavler/afspærring Tilsyn med tavler/afspærring	50.000,00 kr.	62.500,00 kr.
I alt	1.654.500,00 kr.	2.068.125,00 kr.
I alt uforudsete udgifter, 10 %	165.450,00 kr.	208.812,50,00 kr.
I alt inkl. uforudsete udgifter	1.819.950,00 kr.	2.274.937,50 kr.

Prioritering B: Renovering af Birkelunden

Oversigt over prioritering B

I prioritering B udføres renovering af Birkelunden i ét samlet arbejde.

Overslag over udgifter i prioritering B – Birkelunden

Nedenstående oversigt viser de samlede udgifter for arbejdets udførelse:

Ydelse	Overslagspris, kr. ekskl. moms	Overslagspris, kr. inkl. moms
Tilbageskæring af græs og bortskaffelse	50.000,00 kr.	62.500,00 kr.
Tilslutningsfræsning	2.100,00 kr.	2.625,00 kr.
Maskinopretning af kørebane	59.500,00 kr.	74.375,00 kr.
Bassinudskiftning og ilægning af varmblandet asfalt	210.000,00 kr.	262.500,00 kr.
Regulering af stophaner	500,00 kr.	625,00 kr.
Udlægning af varmblandet asfalt, ca. 70 kg/m ² SMA 6	324.800,00 kr.	406.000,00 kr.
Kørebaneafmærkning, udførelse af hjåttænder	10.000,00 kr.	12.500,00 kr.
Kantgrus langs kørebane	7.500,00 kr.	9.375,00 kr.
Ansøgning om rådighed over vejareal Tavler/afspærring Tilsyn med tavler/afspærring	30.000,00 kr.	37.500,00 kr.
I alt	694.400,00 kr.	868.000,00 kr.
I alt uforudsete udgifter, 10 %	69.440,00 kr.	86.800,00 kr.
I alt inkl. uforudsete udgifter	763.840,00 kr.	954.800,00 kr.

Prioritering C: Renovering af Elmelunden

Oversigt over prioritering C

I prioritering C udføres renovering af Elmelunden i ét samlet arbejde.

Overslag over udgifter i prioritering C - Elmelunden

Nedenstående oversigt viser de samlede udgifter for arbejdets udførelse:

Ydelse	Overslagspris, kr. ekskl. moms	Overslagspris, kr. inkl. moms
Tilbageskæring af græs og bortskaffelse	50.000,00 kr.	62.500,00 kr.
Tilslutningsfræsning	2.100,00 kr.	2.625,00 kr.
Maskinopretning af kørebane	59.500,00 kr.	74.375,00 kr.
Bassinudskiftning og ilægning af varmblandet asfalt	210.000,00 kr.	262.500,00 kr.
Udlægning af varmblandet asfalt, ca. 70 kg/m ² SMA 6	206.800,00 kr.	258.500,00 kr.
Kørebaneafmærkning, udførelse af højteender	10.000,00 kr.	12.500,00 kr.
Kantgrus langs kørebane	7.500,00 kr.	9.375,00 kr.
Ansøgning om rådighed over vejareal Tavler/afspærring Tilsyn med tavler/afspærring	30.000,00 kr.	37.500,00 kr.
I alt	545.900,00 kr.	682.375,00 kr.
I alt uforudsete udgifter, 10 %	54.590,00 kr.	68.237,50 kr.
I alt inkl. uforudsete udgifter	600.490,00 kr.	750.612,50 kr.

Prioritering D: Renovering af Kastanielunden

Oversigt over prioritering D

I prioritering D udføres renovering af Kastanielunden i ét samlet arbejde.

Overslag over udgifter i prioritering D - Kastanielunden

Nedenstående oversigt viser de samlede udgifter for arbejdets udførelse:

Ydelse	Overslagspris, kr. ekskl. moms	Overslagspris, kr. inkl. moms
Tilbageskæring af græs og bortskaffelse	50.000,00 kr.	62.500,00 kr.
Tilslutningsfræsning	2.100,00 kr.	2.625,00 kr.
Maskinopretning af kørebane	59.500,00 kr.	74.375,00 kr.
Bassinudskiftning og ilægning af varmblandet asfalt	210.000,00 kr.	262.500,00 kr.
Regulering af stophaner	500,00 kr.	625,00 kr.
Udlægning af varmblandet asfalt, ca. 70 kg/m ² SMA 6	195.600,00 kr.	244.500,00 kr.
Kørebaneafmærkning, udførelse af højttænder	10.000,00 kr.	12.500,00 kr.
Kantgrus langs kørebane	7.500,00 kr.	9.375,00 kr.
Ansøgning om rådighed over vejareal Tavler/afspærring Tilsyn med tavler/afspærring	30.000,00 kr.	37.500,00 kr.
I alt	535.200,00 kr.	669.000,00 kr.
I alt uforudsete udgifter, 10 %	53.520,00 kr.	66.900,00 kr.
I alt inkl. uforudsete udgifter	588.720,00 kr.	735.900,00 kr.

Prioritering E: Totalrenovering af vejkasse, Kastanielunden, Birkelunden og Elmelunden

Oversigt over prioritering E

Ved prioritering E udføres totalrenovering af alle tre veje, Kastanielunden, Birkelunden og Elmelunden. Totalrenoveringen udføres som ét samlet renoveringsarbejde.

Ved denne totalrenovering, renoveres vejen inkl. vejkasse og bringer vejen op i en stand, så den kan modtage den trafik der færdes på vejene i dag.

Forslag til mulig metode for totalrenovering:

Ved gennemførelse af totalrenovering, hvor vejlassen forbedres, kan følgende forslag til udførelse af totalrenovering udføres:

- Udførelse af prøvegravninger for at fastlægge vejlassens opbygning for mulighed for genanvendelse af materialer i eksisterende vejkasse ved upcycling
- Nedknusning og homogenisering af eksisterende vejkasse i 25 cm dybde
- Udlægning og homogenisering af kalk/cement i vejkasse i 25 cm dybde
- Udførelse og udlægning af Bitumen Stabiliseret Materiale (BSM) i 20 cm tykkelse
- Udlægning af 70 kg/m² SMA 6 PMB 40/100-75
- Udlægning af kantgrus langs kanter
- Udlægning af muldjord i rabat og græssåning
- Udførelse af kørebaneafmærkning (hajtænder)

Denne metode vil hæve vejen med ca. 23 cm i forhold til eksisterende kørebane i dag, hvorfor der udlægges både kantgrus og muld inkl. græssåning langs kanter.

Overslag over udgifter i prioritering E – Totalrenovering, Birkelunden, Elmelunden og Kastanielunden

Nedenstående oversigt viser de samlede udgifter for arbejdets udførelse:

Ydelse	Overslagspris, kr. ekskl. moms	Overslagspris, kr. inkl. moms
Tilbageskæring af græs og bortskaffelse	80.000,00 kr.	100.000,00 kr.
Prøvegravninger Nedknusning og homogenisering Kalk- eller cementstabilisering Udførelse af 200 mm BSM	1.590.600,00 kr.	1.988.250,00 kr.
Regulering af stophaner	3.400,00 kr.	4.250,00 kr.
Udlægning af varmblandet asfalt, 70 kg/m ² SMA 6	731.600,00 kr.	914.500,00 kr.
Kantgrus, muld og græssåning	274.500,00 kr.	343.125,00 kr.
Kørebaneafmærkning, udførelse af højtender	7.500,00 kr.	9.375,00 kr.
Ansøgning om rådighed over vejareal Tavler/afspærring Tilsyn med tavler/afspærring	50.000,00 kr.	62.500,00 kr.
I alt	2.737.600,00 kr.	3.422.000,00 kr.
I alt uforudsete udgifter, 10 %	273.760,00 kr.	342.200,00 kr.
I alt inkl. uforudsete udgifter	3.011.360,00 kr.	3.764.200,00 kr.

Sammenfatning

Generelt

Det anbefales Grundejerforeningen at istandsætte alle tre veje i samme år. Tilstanden på de tre veje afviger ikke væsentlige fra hinanden.

Det vurderes, at Grundejerforeningen, ved gennemførelse af udbud, kan opnå fordelagtige priser, muligvis lavere end de i denne rapport angivne overslagspriser.

Priserne på bindemiddel (olie) er i øjeblikket ustabile, hvilket medfører udsving i asfaltpriser og giver en større usikkerhed for asfaltentreprenørerne. Det kan gøre at entreprenørerne ikke vil lægge prisen fast i eks. hele 2026, som normalvis, men at de tager forbehold for prisstigninger.

Ved udbud bør grundejerforeningen indhente priser fra mindst 2-3 entreprenører for at sikre konkurrence på arbejdets udførelse.

Der er i alle overslag tillagt 10 % til uforudsete udgifter, for at dække eventuelle forhold, som måtte opstå under udførelsesfasen, og som ikke har kunnet forudses.

Overslagspriserne for de forskellige prioriteringer A-E er beregnet på baggrund af de pt. kendte priser i 2026.

Et nyudlagt slidlag må forventes at have en levetid på ca. 15 år. Dog afhænger dette meget af brug, vejr og udførelseskvalitet.

Samlet oversigt over prioritering/rækkefølge for renovering samt overslag

Prioritering	Områdefægrænsning	Samlet overslagspris, inkl. 10% uforudsete udgifter, inkl. moms
A	Renoveres alle 3 veje i samme år og i én fase	2.274.937,50 kr.
B	Renoveres Birkelunden	954.800,00 kr.
C	Renoveres Elmelunden	750.612,50 kr.
D	Renoveres Kastanielunden	735.900,00 kr.
E	Totalrenovering af vejkasse, Kastanielunden, Birkelunden og Elmelunden	3.764.200,00 kr.

Fremtidig vedligeholdelse

Fremadrettet vil der være behov for at vedligeholde Grundejerforeningens veje, uanset om der udlægges fulddækkende slidlag/udføres en istandsættelse.

Der er forskellige metoder som kan komme i spil, dog vil "revneforsegling" ikke være den primære metode for vedligeholdelse, da jeres veje har mange krakeleringer, økonomien heri vil blive stor. Denne metode kan komme i spil, når I har udlagt nyt fulddækkende slidlag, og der begynder at opstå revner i asfalten.

I perioden indtil der udlægges fulddækkende slidlag, vil den primære vedligeholdelsesmetode derfor være udførelse af asfaltlapper.

Primær metode: Udførelse af asfaltlapper

Hvis der ikke udlægges nyt slidlag på vejene, vil der årligt være behov for at lappe huller og krakeleringer. Denne udgift vil stige i takt med at vejen ikke istandsættes og dermed nedbrydes. Udgiften hertil er stærkt stigende. Nedenstående pris er den pris I havde indhentet ved seneste udførelse af lapper.

Det anbefales derfor at I afsætter en sum penge pr. år til udførelse af asfaltlapper.

Efter ny udlagt asfaltslidlag, må det forventes at der ca. 8 til 10 år efter ny udlagt slidlag, kan opstå arealer som skal lappes, dette er dog trafik-, brug og vejrafhængigt, og derfor vanskeligt at udtale sig præcist om.

Sekundær metode: Udførelse af revneforsegling

Uanset hvornår I vælger at istandsætte vejene, må det forventes, at der over tid, vil opstå revner i belægningen. Revner i et slidlag af varmblandet asfalt, viser sig som tydeligt synlige revner. Som løbende vedligeholdelse anbefales det, at revner forsegles (revneforsegling), når de opstår, for at forlænge belægningens levetid, så der ikke kommer vand i de underliggende gruslag.

Ved udlægning af nyt slidlag af varmblandet asfalt, vil der med tiden opstå revner. Det anbefales derfor at I afsætter en sum penge, pr. år til revneforsegling. Første gang der bør afsættes penge i jeres budget til udførelse af revneforsegling, skal være 5 år efter udlagt slidlag.

Overslag over udgifter, årligt/pr. gang:

Nedenstående oversigt viser de samlede udgifter for arbejdets udførelse:

Ydelse	Overslagspris, kr. ekskl. moms	Overslagspris, kr. inkl. moms
Revneforsegling, min. udførelse af 100 meter Udgift pr. gang	20.000,00 kr.	25.000,00 kr.
Lapper, varmblandet asfalt (Prisen er taget fra jeres seneste udførte asfaltlappe- arbejde. 300 m ²) Årlig udgift	70.000,00 kr.	87.500,00 kr.
I alt	90.000,00 kr.	112.500,00 kr.

Bilag, billeder

Udpluk af blandede billeder taget under gennemgangen.

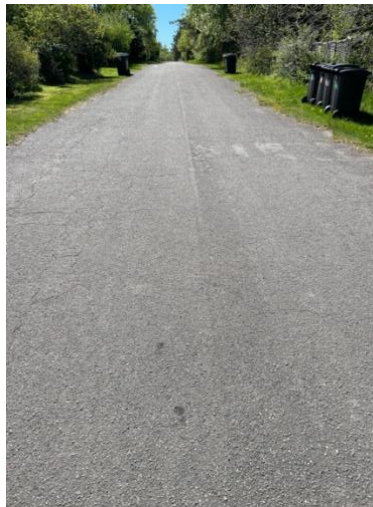
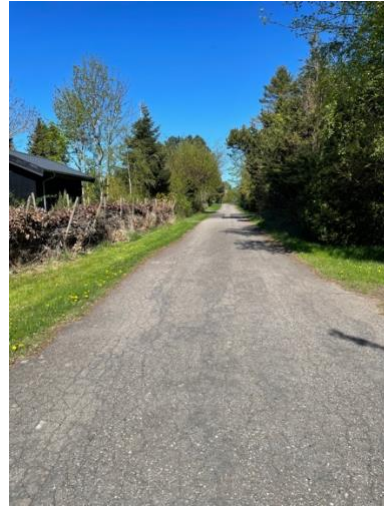
Kastanielunden

Birkelunden

Elmelunden

Bilag, vedligeholdelse – træer langs kørebanekant

Vedligeholdelse af træer langs asfaltveje er afgørende for vejens levetid.

De træer der står tæt på veje, kan med tiden udvikle store grene, svage stammer eller rødder, som påvirker asfalten.

Grundejerforeningen har i den forbindelse udpeget tre træsorter, som med deres rodnet, er specielt udfordrende overfor vejene i Grundejerforeningen.

Sorter:

- Birk
- Rødgran
- Skovfyr

Trærødder er en udfordring for asfaltvejene, rødderne kan vokse op under vejbanen, de skaber revner og ujævnheder i asfalten. Det øger risikoen for skader på køretøjer og gør vejene dyrere at reparere. Ved løbende kontrol og korrekt pleje af træerne, kan man forebygge disse udfordringer og forlænge vejens holdbarhed.

Trærødder som hæver vejbelægningen, er desuden trafikfarlige, både for køretøjer, cyklende, men også gående, som kan falde over ujævnhederne.

Det er derfor være nødvendigt, at hver enkelt beboer gennemgår deres type af beplantning, samt overvejer træernes eksistens, hvis størrelsen på træet gør, at det kan fordyre jeres fælles vedligeholdelse af de private fællesveje, og dermed forkorte restlevetiden på vejen.

Vedligeholdelse af træer langs asfaltvejen er derfor en vigtig investering i både sikkerhed og økonomi.

Birk

Rodnettets størrelse hos birk

I Danmark findes især vortebirk (*Betula pendula*) og dunbirk (*Betula pubescens*).

1. Roddybde

Birk bliver hurtigt høj, men udvikler et relativt bredt, overfladenært rodnet uden egentlig pælerod. Over 80–90 % af rodmassen findes i de øverste 30–50 cm, og rodnettet kan strække sig klart ud over kronediameteren.

2. Rodudbredelse

Rodnettets radius er ofte $0,8\text{--}1,2 \times$ træhøjden

3. Rodnettets vandrette udstrækning i forhold til træets højde

Træhøjde	Typisk radius af vandret rodnet udgående fra stammen
8–10 m	6–10 m
15 m	10–18 m
20–22 m	15–25 m

4. Stormrisiko

Birk over 18–20 m har markant stigende væltefare og især birk som er fritstillede eller birk der bruges som randtræer er udsatte. Vortebirk er ofte mere vindstabil end dunbirk i samme højde, idet dunbirk har et mere overfladisk rodnet.

5. Konklusion

Rodnettets størrelse hos birk stiger tydeligt med træets højde, og udvidelsen af rodnettet sker primært vandret og ikke i dybden. Rodnettet kan give store problemer op mod huse eller veje.

Materiale udleveret af Grundejerforeningen

Rødgran

Rodnettets størrelse hos rødgran (*Picea abies*)

1. Roddybde

Studier viser at rødgran danner et lavt og bredt rodnet med hovedparten af rodnettets i de øverste 15-45 cm af jorden.

2. Rodudbredelse

Vandret udgående rødder kan række op mod 9 meter væk fra stammen.

3. Rodnettets vandrette udstrækning i forhold til træets højde

Træhøjde	Typisk radius af vandret rodnet udgående fra stammen
7 m	ca. 3,5 m
10 m	ca. 5 m
13 m	ca. 7 m
16 m	ca. 8,5-9,5 m

4. Stormrisiko

Rødgran er vindfølsom pga. fladt rodnet.

5. Konklusion

Rodnettets er meget bredt i forhold til højden og ekstremt overfladisk, hvilket øger stormfølsomheden. Rodnettets kan give store problemer op mod huse eller veje.

Materiale udleveret af Grundejerforeningen

Skovfyr

Rodnettets størrelse hos skovfyr (*Pinus sylvestris*)

1. Roddybde

Det meste af rodmassen er koncentreret inden for de øverste 30–60 cm af jorden, selv om enkelte lodrette rødder og pælerødder kan gå dybere.

2. Rodudbredelse

Hos skovfyr findes der **en tydelig, men ikke lineær sammenhæng** mellem træets højde og rodnettets størrelse. Generelt gælder:

Jo højere træet er, desto større er det samlede rodnet – både i vandret udbredelse og i samlet biomasse – men væksten i rodnettet er ofte **proportional eller svagt overproportional** i forhold til højdevæksten.

Eksperimentelle og feltbaserede studier af skovfyr viser, at:

- Den **horisontale rodudbredelse** ofte svarer til **1–1,5 × træets højde**
- Hos fritstående eller lavt konkurrerende træer kan rødderne nå helt op til **2–3 × kronediameteren**

3. Rodnettets vandrette udstrækning i forhold til træets højde

Træhøjde	Typisk radius af vandret rodnet udgående fra stammen
10 m	8–15 m
20 m	15–30 m
25 m	op til 35 m

Skovfyr adskiller sig fra mange andre fyrrearter ved at kunne danne:

- en tidlig pælerod i ungdomsfasen
- senere et dominerende fladt rodnet udgående fra træets stamme, hvor over 80–90 % af rodmassen findes i de øverste 40 cm af jordlaget.

4. Stormrisiko

Skovfyr har et vist forankringsmoment mod vind

5. Konklusion

Rodnettets samlede størrelse stiger med træets højde. Rodnettets udbredelse ud til siden er vigtigere end dybde hos ældre skovfyr, og sammenhængen er stærkt påvirket af jordbund, vand og konkurrence fra andre træer. Rodnettet kan give store problemer op mod huse eller veje.

Materiale udleveret af Grundejerforeningen